

**Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman 2021 – 2032 esteettömyystoimia täytäntöönpaneva työryhmä,
7. kokous**

Aika 7.11. 2023 klo 9.00-10.30

Paikka LVM ja Teams

Osallistujat Sini Wirèn, Palveluosasto/LVM, puheenjohtaja
 Riitta Saksanen, Invalidiliitto ry
 Juha Sylberg, Näkövammaisten liitto ry
 Anniina Lavikainen, Kuuloliitto ry
 Marika Rönberg, Kuurojen liitto ry
 Mika Välimaa, Vammaisfoorumi
 Jaakko Rintamäki, Fintraffic Oy
 Riitta Tammi Liikenne- ja viestintävirasto
 Kirsi Tervola-Joutsen, Liikenne- ja viestintävirasto
 Elina Wikström, Väylävirasto
 Laura Lassila, Tieto-osasto/LVM
 Eveliina Uusitalo, Palveluosasto/Liikenne- ja viestintäministeriö
 Mikael Åkermarck, Palveluosasto/LVM

Poissa:

Susan Hindström, Verkko-osasto/LVM
 Roosa Patrakka, Palveluosasto/LVM
 Mika Ahvenainen, Fintraffic Oy
 Virpi Dufva, Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto VALLI ry
 Tiina Aaltonen, Liikenne ja viestintävirasto

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Sini Wirèn avasi kokouksen klo 9.00.

2. Vision lausuntokierroksen huomiot (Liite 1)

Mikael Åkermarck kertoi esteettömyysvisioon saaduista lausunnoista. Lausuntoja tuli 44. Järjestöt, kunnat ja maakuntaliitot aktiivisia. Esteettömyysvisiota on tehty laajasti yhteistyössä järjestöjen kanssa - tämä näkyy myös lausunnoissa. Ei suuria muutoksia esteettömyysvision luonnokseen.

Lausunnoissa tullut laajalti näkemys siitä, että kaikki eivät käytä digitaalista teknologiaa. Tämä asettaa osan väestöstä syrjäytymisvaaraan. Joillain käyttäjäryhmillä on edelleen tarve paperisena saatavalle tiedolle ja kasvokkaiselle asiakaspalvelulle.

Juha Sylberg totesi, että kaikki eivät halua käyttää digitaalista teknologiaa. Asiaa koskevaa lausetta voisi hänen mielestään muokata niin, että "Eivät voi käyttää / eivät pysty käyttämään / ei ole sopivia laitteita".

3. Esteettömyysvision esittely (Liite 2)

Eveliina Uusitalo esitteli esteettömyysvisiota, jota on työstetty lausunnoista saatujen näkemysten mukaan. Lisätty taustoitusta: Liikenne 12 -suunnitelma, esteettömyysdemo, vammaisyleissopimus, kaikille sopiva suunnittelu.

Keskustelua "saavutettavuuden" termistä, joka aiheuttaa edelleen sekaannusta. Arkkitehdeille saavutettavuus tarkoittaa pääsyä rakennukseen sisään, toisaalta taas tiedon saavutettavuutta. Liikennejärjestelmätasolla on tarkoitettu esim. alueellisten palveluiden saavutettavuutta.

Juha Sylberg ehdotti taksiliikenteen lisäämistä matkaketjun kulkumuotojen rinnalle dialle 19 (esteetön matkaketju 1/2).

Riitta Saksanen ehdotti tarkempaa muotoilua saattajan / avustajan osalta. "[...] henkilökohtaisen avun ja/tai henkilökohtaisten apuvälineiden muodossa." "saattajan ja avustajan"

Dialle 22 Riitta Saksanen ehdotti, että "helppokäyttäjää" voisi vielä tarkentaa. Marika Rönning ehdotti lisäystä "[...] erityisesti ottaa huomioon [...]". Juha Sylberg ehdotti lisäystä "[...] infran ja kaluston [...]". Kirsi Tervola-Joutsen ehdotti samaan lauseeseen lisäystä "digitaalisten palveluiden, infran ja kaluston"

Juha Sylberg ja Riitta Saksanen ehdottivat dialle 26 kunnossapidon lisäämistä Liikenneinfrastruktuurin osa-alueeseen. Eveliina Uusitalo kertoi, että kunnossapito on tuotu esiin tavoitteissa.

Juha Sylberg huomautti, että matkaketjun osista puuttuu oma auto aiemmilta dioilta (dia 27)

Riitta Saksanen pohti liikkumispalveluiden termiä. Laura Lassila vastasi, että liikkumispalvelut on liikennepalvelulakiin sisältyvä määritelmä, joka kattaa laajasti sekä liikennepalvelut että myös esimerkiksi erilaiset tietopalvelut, taksien välityspalvelut ja pysäköintipalvelut. Marika Rönning ehdotti, että selitetään termit auki. Eveliina Uusitalo ehdotti, että selitetään dialle 25 (osa-alueet).

Dia 29: Ehdotettiin että poistetaan "tarpeita omaavat" -> eri käyttäjäryhmät. Lisätään kielten tilalle esim. ruotsi, saame, viittomakieli.

Juha Sylberg ehdotti lisäystä "avoimien rajapintojen".

Pohdittiin vielä häiriötiedoille sopivaa paikkaa tiedon osa-alueen diassa (dia 30).

4. Vision jatkotoimenpiteet ja julkistamistilaisuus

Sini Wirén kertoi esteettömyysvision jatkotyöstä. Ministeriössä useita hankkeita, jotka sisällöllisesti sopivat esteettömyysvision toimenpiteiksi osana ministeriön tavanomaista virkatyötä. Erillistä rahoitusta vision jatkotyölle ei ole osoitettu. Esteettömyysvisio yhdistetään Liikenne 12 -suunnitelman jatkotyöhön, mahdollisesti osaksi muita teemakeskusteluja.

Osa-alueisiin (liikenneinfra, liikkumisen palvelut, esteettömyystieto, liikennevälineet) liittyvät keskustelutilaisuudet voidaan järjestää ministeriön johdolla keskeisille toimijoille ja järjestöille

asennemuutoksen tueksi. Lisäksi toimijoita voidaan kannustaa löytämään omassa toiminnassaan yli minimitason meneviä ratkaisuja.

Juha Sylberg mietti myös, miten ympäristöministeriön roolia voisi korostaa, koska on tärkeässä osassa infraa.

Mikael kertoi esteettömyysvision julkaisemistilaisuudesta, 22.11. järjestettävästä Inklusiivinen matkaketju -tapahtumasta.

Liitteet

Esteettömyysvisio lausunnolla (Liite 1)

Esteettömyysvisio (Liite 2).